

Prøve i Dansk 3

November-december 2011

Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold:

- 1. Prøvens niveau og bedømmelsen**
- 2. Oversigt over prøven**
- 3. Vejledende censor- og eksaminatorark**
- 4. Prøveafholdelsen**
- 5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation**

1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau, der relaterer til Vantage (B2), jf. kompetenskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes på grundlag af bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelseskemaet i dette hæfte.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Præsentation	Interview	Interaktion	Interview
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på opfølgende spørgsmål til emnet	Samtale om et emne af almen karakter, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalen i gang	Svare på spørgsmål, tage stilling til udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder på skift en præsentation af et emne	Prøvedeltagerne svarer efter præsentationen på spørgsmål til emnet for præsentationen	Interaktion mellem prøvedeltagerne	Opfølgende spørgsmål til hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Præsentation og opfølgende interview: *Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder en præsentation i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator, og at præsentationen følges op af spørgsmål fra eksaminator.*
(10 min. pr. par)

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du præsentere dit emne."

Når prøvedeltageren har afsluttet sin præsentation, stiller eksaminator opfølgende spørgsmål som fx.

- *Opklarende spørgsmål:* "Du sagde, at ...
Vil du godt forklare det lidt nærmere?"
- *Uddybende spørgsmål:* "Du sagde, at ...
Kan du ikke fortælle lidt mere om det?"
- *Spørgsmål, der kræver ræsonnement:*
"Du fortalte, at ... men hvorfor tror du så, at ...?"
- *Spørgsmål, der kræver stillingtagen:*
"Mener du, at ... Hvorfor?/Hvorfor ikke?"

Når denne del af prøven er afsluttet for den første prøvedeltager, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren med den anden prøvedeltager.

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning.

Emne A: Frivilligt arbejde

Interaktion:

(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, der viser forskellige former for frivilligt, ulønnet arbejde. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvilke typer frivilligt arbejde der vises på billederne, og hvem der har nytte af arbejdet.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilken type frivilligt arbejde der er mest nyttigt.
(I må gerne tale om forhold, der ikke vises på billederne).”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Det viser sig tit, at det er de mennesker, der har mest travlt med arbejde eller studier og med fritidsinteresser, der også arbejder som frivillige. Hvorfor tror du, det er sådan?

– Mener du, at en person, der laver frivilligt arbejde, selv kan have glæde af det? (Hvis ja: Hvilken glæde? Hvis nej: Hvorfor ikke?)

– Mener du, at en besøgsven kan erstatte et familiemedlem? (Hvorfor?/Hvorfor ikke?)

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

- Har vi efter din mening brug for frivilligt arbejde i et velfærdssamfund som det danske? Hvorfor?/Hvorfor ikke?
 - Synes du, det er en borgerpligt at påtage sig frivilligt arbejde? Hvorfor?/Hvorfor ikke? (Har man pligt til at hjælpe mennesker, man ikke kender? Hvorfor?/Hvorfor ikke?)
-

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Emne B: Børn og skolegang

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, der viser forskellige former for undervisning. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvilke former for undervisning, der vises på billederne, og hvilke fordele og ulemper der er ved dem.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvad I synes er vigtigst, for at elever kan lære så meget som muligt. (I må gerne tale om forhold, der ikke vises på billederne).”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– I den danske folkeskole følges eleverne hele vejen fra 0. til 9. klasse. Hvad mener du om det? (Hvilke fordele og ulemper kan det have?)

– Der er i de senere år blevet indført flere test i den danske folkeskole, i bl.a. dansk, engelsk og matematik. Hvad mener du om det? (Hvilke fordele og ulemper kan det have?)

– Man taler tit om, at der er problemer med disciplinen i den danske folkeskole. Hvordan mener du, disciplinen skal være i folkeskolen? (Hvordan kan man få mere disciplin?)

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Flere og flere forældre vælger at sætte deres børn i privatskole. Hvorfor tror du, det er sådan? (Hvilke konsekvenser kan det have for folkeskolen?)

– Der tales ofte om, at børn i dag er umodne, når de begynder i skolen, og at de mangler respekt for lærerne. Hvorfor tror du, det er sådan? (Hvilke konsekvenser har det for lærerne og for undervisningen?)

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Emne C: Udseende

Interaktion:

(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, der viser forskellige eksempler på, hvad nogle mennesker gør for deres udseende. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvad det er for nogle eksempler, der vises på billederne, og hvad personerne gør for at forbedre deres udseende.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvor langt I synes, det er i orden at gå for at forbedre sit udseende. (I må gerne tale om forhold, der ikke vises på billederne).”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Hvor stor betydning mener du, udseendet har for, hvordan vi opfatter kendte folk, fx tv-værter? (Hvad med politikere eller skuespillere?)

– Mener du, at det er vigtigt at være slank og veltrænet for at have et godt liv? Hvorfor?/Hvorfor ikke?

– Hvor vigtigt mener du, det er at gøre noget ud af sin påklædning på arbejde eller til fest?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Antallet af skønhedsoperationer er steget meget i de senere år. Hvorfor tror du, det er sådan? Hvad mener du om den udvikling?

– I de senere år er der blevet flere piger – og nu også drenge – der lider af anoreksi. De sulter sig, fordi de synes, de er for tykke. Hvorfor tror du, der har været den udvikling?

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er anmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er kun forberedelsestid ved præsentationen. Eksaminator udleverer et emne til hver prøvedeltager fem hverdage før den mundtlige del af prøveterminens begyndelse.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafholdelsen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på at bedømme hver prøvedeltagers mundtlige sprogfærdighed på et analytisk grundlag.

Eksaminator

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten.

Eksaminator styrer prøven og sikrer herunder, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Eksaminator foretager en helhedsbedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun bedømmes på et tilstrækkeligt sikkert grundlag ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ordforråd af stigende sværhedsgrad.

Delprøve 1 – præsentation og opfølgende interview

Prøvedeltagerne holder en præsentation med udgangspunkt i et emne. Emnet skal relatere til pensum i undervisningen og vælges af lærer/eksaminator.

Eksaminator sikrer, at det er det sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sin præsentation og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart.

Prøvedeltageren holder sin præsentation på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten.

Efter hver præsentation stiller eksaminator opfølgende spørgsmål til indholdet i præsentationen. Spørgsmålene skal have karakter af en opfølgning på de oplysninger, som prøvedeltageren har givet i præsentationen, med det fokus at få prøvedeltageren til at forklare/udbyde aspekter af emnet, ræsonnere og tage stilling.

I praksis betyder det, at eksaminator under prøvedeltagerens præsentation noterer de punkter, eksaminator ønsker at stille spørgsmål til. Eksaminator skal efterfølgende i overvejende grad stille åbne spørgsmål og således undgå spørgsmål, der kan besvares kort med ja eller nej.

Eksaminators spørgsmål skal sikre, at prøvedeltageren har forholdt sig til emnet for præsentationen og kan supplere med yderligere oplysninger ud over det, som fremgår af den forholdsvis korte præsentation.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – interview

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker, ved at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under interviewet sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker, ved at denne prøvedeltager får lidt ekstra taletid under interviewet.

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – præsentation

Fortælle sammenhængende
Udtale

▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interview

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – præsentation

Fortælle sammenhængende
Udtale

▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interview

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et
centralt element i alle
prøvens produktive dele).

Karakter: _____

